

Katoenen stoffen uit India, kaneel van Ceylon, thee uit China.
Het grootste handels- en scheepvaartbedrijf van de 17de en 18de eeuw is de Vereenigde Oost-Indische Compagnie (VOC). De multinational wordt op 20 maart 1602 opgericht. Doel: schepen naar Azië sturen om specerijen en andere producten te kopen. Resultaat: grote economische bloei voor de staten van Zeeland, Holland en West-Friesland.

Oude drukken

Titel: [Kort gevat jaar-boek van de edele geoctroyeerde Oost-Indische Compagnie de vereenigde Nederlanden ter kamer van Zeeland](#) benevens vier notitiën inhoudende het op stabel zetten, af-loopen, uitvaren ende t'huis komen der schepen / uit authentique stukken ten dienste der liefhebberen by-een vergadert door Christiaan Sigismund Matthaeus
Auteur: Christiaan Sigismund Matthaeus

Titel: [Notitie van een goede partie Havana blaar en varinis canasser tabacq](#)
Auteur: Jacobus Pauwelsen

Titel: [Scheepsgebeden](#)
Auteur(s): onbekend

Kranten op microfiche

Meer informatie: www.zeeuwsebibliotheek.nl/pagina/5279.VOC.html

Titel: Een beetje wind en de Duyfken vaart
Auteur: René van Stee
uit: PZC jaargang 2002 19 maart pag. 10
Serie: 400 jaar VOC
Kastplaats: Microficheruimte

Titel: Met de Ravensteyn naar Oost-Indië
Auteur: Rinus Antonisse
uit: PZC jaargang 1999 20 oktober p. 31
Serie: Buitengebied
Kastplaats: Microficheruimte

Titel: De bloederige mouterij op de Java
Auteur: Anneke van Waarden-Koets
uit: PZC jaargang 2002 28 augustus p. 15
Serie: 'Even omzien'
Kastplaats: Microficheruimte

Titel: Van Veere naar de rede van Oleh-leh
Auteur: Peter Blom
uit: PZC jaargang 1998 30 juni p. 13
Serie: 'Even omzien'
Kastplaats: Microficheruimte

Titel: Multinational met almacht
Auteur: Paul de Schipper
uit: PZC jaargang 2002 19 maart p. 11
Serie: 400 jaar VOC
Kastplaats: Microficheruimte

Dossiers

Een omvangrijke collectie met diverse documenten zoals bijvoorbeeld krantenknipsels, folders, presentaties en losbladige beschrijvingen. Over de VOC is materiaal te vinden in onderstaande dossiermappen:

Onderwerpsdossiers: Zeeland Handelscompagnieën:

Voorbeelden:

- Muzikaal intermezzo tijdens officiële opening Zeeuws VOC-festival
Gezongen door het jongenskoor van de Zeeuwse Koorschool op 16 juli

1987.

Programma met teksten.

- 14.933 VOC-archiefstukken eindelijk in kaart
uit: NRC, 29 oktober 1992.
- 'Middelburg en de VOC'
uit: De Faam, 17 juni 1987 Middelburg.
- VOC Middelburg'
uit: jubileumkrant 2002.
- 'Zeeuwen op de wereldzeeën'
uit: Zeeuws Dagblad, 22-10-1952.
- 'De gebouwen der Oost-Indische Compagnie, thans Militair Hospitaal'.
uit: Buiten, 28-09-1918

Personendossiers

Voorbeelden:

- Balthazar de Moucheron
- Wilhem en Jacob van Citters
- Alexander de Muincq
- Johan Adriaan van der Perre
- Francesco Scarletti

VOC schepen

Titel: [De VOC op zoek naar de goud- en zilvereilanden; de waar gebeurde avonturen van het schip 'de Breskens' in het jaar 1643 in Japan](#)
Auteur: Vonk

Titel: [Een gezonken VOC schip 't Vliegent Hart](#)
Auteur: Wilbert Weber, illustraties van Leendert van der Pool
Omschrijving: Verslag van het onderzoek naar en de geschiedenis van de in 1735 gezonken Oost-Indiëvaarder.

Titel: [Dutch-Asiatic shipping in the 17th and 18th centuries](#)
Auteurs: J.R. Bruijn, F.S. Gaastra, I. Schöffer, E.S. van Eyck van Heslinga

Titel: ['Met geen drooge oogen om tesien'; de ondergang van het VOC-retourschip 't Vliegend Hart in 1735](#)
Auteur: A.J. van der Horst
Omschrijving: In de namiddag van 3 februari 1735 vergingen de VOC-schepen 't Vliegend Hart en de Anna Catharina voor de kust van Walcheren. Door toeval werd in 1977, tijdens een studie over door de VOC gebruikte kaarten, de locatie van het wrak van 't Vliegend Hart ontdekt.

Titel: [Het VOC-fluitschip 'Stavenisse'; en de ontdekking van Terra Natal](#)
Auteur: Ruud Paesie
Omschrijving: De bouw van de 'Stavenisse' bij de Middelburgse VOC-werf; de tweede reis en de schipbreuk op de kust van Terra Natal, de daarop volgende expeditie en de VOC-handelspost aan de Delogoabaai.

Titel: [De reis van de Zeeuwse Oost-Indiëvaarder Raadhuis van Middelburg naar Batavia in 1717](#)
Auteur: Tobias van Gent

Cartografie

Titel: [Grote atlas van Nederlands Oost-Indië](#)
Auteurs: J.R. van Diessen, P. van den Brink, W. Bek.

Titel: [De VOC in de kaart gekeken; cartografie en navigatie van de Verenigde Oostindische Compagnie 1602-1799 \(37 x 50 cm\)](#)
Auteur: Patrick van Mil

Titel: [Atlas van kaarten en aanzichten van de VOC en de WIC; genoemd](#)

[Vingboons-atlas in het Algemeen Rijksarchief te 's- Gravenhage](#)

Auteur: J. van Bracht

VOC algemeen

Titel: [Zeeuwen en de VOC](#)

Auteur: Doeke Roos

Omschrijving: Compact en helder overzicht van vele aspecten van de VOC welke betrekking hebben op de Kamer Zeeland.

Titel: [Sporen van de Compagnie: de VOC in Nederland](#)

Auteurs: Roelof van Gelder, Lodewijk Wagenaar.

Omschrijving: De geschiedenis van het VOC-bedrijf in Nederland.

Titel: [De VOC in Zeeland; een wandeling door Middelburg en een tocht door Walcheren.](#)

Auteur: L.J. Wagenaar

Omschrijving: De Zeeuwse Bibliotheek is het vertrekpunt van de in dit boekje beschreven wandeling door Middelburg. De tweede route voert per auto of fiets van Middelburg naar Fort Rammekens en via Vlissingen naar Veere.

Titel: [De Vereenigde Oostindische Compagnie \(video\)](#)

Auteurs: Els M. Jacobs, Gerard Boerhof, Ton Dirkse

Omschrijving: Videoversie van de gelijknamige televisieserie in afleveringen van 25 minuten.

Titel: [De Vereenigde Oost-indische Compagnie](#)

Auteurs: Els M. Jacobs, Henk Bas

Omschrijving: Cursusboek behorende bij de gelijknamige televisieserie.

VOC personen

Titel: [Balthazar de Moucheron; voorloper van de VOC](#)

Auteur: A. Prinsen

Omschrijving: Beknopte beschrijving over de Moucheron's invloeden als pionier voor de handel op Oost-Indië.

Titel: [Balthazar de Moucheron](#)

Auteur: J.H. de Stoppelaar

Omschrijving: Uitgebreider en meer biografische benadering van deze persoon en diens familie.

Titel: [Wonen in weelde; drie generaties VOC-bewindhebbers in Middelburg](#)

Auteurs: Marianne Kleijwegt en Peter Sijnke

Omschrijving: Een beschrijving van de welvaart van het regentengeslacht Mathias-Pous. Met een VOC-stadswandeling door Middelburg, langs 18e eeuwse monumentenpanden.

Titel: [In dienst van de Compagnie: leven bij de VOC in honderd getuigenissen \(1602-1977\)](#)

Auteurs: Vibeke Roeper, Roelof van Gelder

Titel: [Het kader en de Zeeuwse zeelui van de uitgaande schepen van de VOC kamer Zeeland](#)

Auteur: P.F. Poortvliet

Omschrijving: Uitvoerige lijst van personennamen, waarvan bij vele de herkomst en functie, die werkzaam waren aan boord van VOC-schepen, uitgevaren voor de Kamer Zeeland. Overgenomen uit scheepssoldijboeken, monsterrollen en verzoekenboeken.

Titel: [Bewind en beleid bij de VOC: de financiële en commerciële politiek van de bewindhebbers \(1672-1702\)](#)

Auteur: Femme S. Gaastra

Oprichting

Eind 16e eeuw drijven diverse Europese landen handel met Azië.

Prijsverhogingen en handelsbelemmeringen geven Nederlandse kooplieden

de doorslag zelf naar Oost-Indië te varen. Eerst vinden verkenningen plaats door 'voorcompagniën'.

In Zeeland voeren de Middelburgse- en de Veerse Compagnie deze verkenningen uit. Om concurrentie het hoofd te bieden, verenigen de Zeeuwse compagniën zich tot Vereenigde Zeeuwsche Compagnie. Bij de oprichting van de VOC wordt deze compagnie de 'Kamer Zeeland'.

Zeeland

De Kamer Zeeland is na de Kamer Amsterdam de grootste. Zij heeft veel meer invloed dan de Kamers Rotterdam, Delft, Hoorn en Enkhuizen. Op lokaal niveau wordt de VOC bestuurd door bewindvoerders. Van de Zeeuwse bewindvoerders hebben vier afgevaardigen zitting in de centrale vergadering van de Compagnie (de Heren XVII).

Ondergang

Bijna twee eeuwen lang vaart de VOC op de Oost. In 193 jaar varen 336 Zeeuwse schepen 1.147 keer naar Oost-Indië. Door wanbeheer en corruptie wordt de multinational in 1795 failliet verklaard.

Selectie publicaties VOC Zeeuwse Bibliotheek. Er is veel geschreven over de VOC. In onderstaande lijst zijn vooral werken opgenomen die een direct verband met Zeeland hebben.

Jeugd

Titel: [Op een VOC schip](#)

Auteurs: Anneke Smook, Charlotte Dematons

Titel: [De VOC op zoek naar de goud- en zilvereilanden](#)

Auteur: P.G. Vonk

Omschrijving: De waar gebeurde avonturen van het schip 'de Breskens' in

het jaar 1643 in Japan

Titel: [Vaar mee met de VOC: VOC special 1602-2002](#)

Auteur: Piet Wijn

Omschrijving: Ballonstrip met een inleidend artikel over de Verenigde Oost-Indische Compagnie.

Titel: [Vaar mee met de VOC \(video\)](#)

Auteurs: Frank van Eijk, Willem van der Spek.

Omschrijving: Aan de hand van de belevenissen van de Delftse weesjongen Jacob wordt het verhaal verteld van de VOC. Bestemd voor groep 7 en 8 van het basisonderwijs

Titel: [Bontekoe: schipper bij de VOC \(video\)](#)

Auteur: Els Lems

Titel: [Zwarte peper, scheurbuik; kinderen op reis met de Verenigde Oost-Indische Compagnie](#)

Auteurs: Vibeke Roeper, Tom Eyzenbach

Omschrijving: Belevissen van twaalf jongens en meisjes van vier tot achttien jaar, die als scheepsjongen of passagier meevoeren met schepen van de Verenigde Oost-Indische Compagnie (1601-1798) naar Azië. Met zwartwitte tekeningen. Vanaf ca. 10 jaar

Titel: [Thijs en de geheime VOC-kaart](#)

Auteurs: Lizette de Koning, Fred Marschall

Omschrijving: Thijs, het hulpje van kaartenmaker Smelius van de VOC, maakt in de 17e eeuw met het schip de Roode Draeck een spannende en gevaarlijke reis naar India om een geheime opdracht uit te voeren. Vanaf ca. 9 jaar.

Titel: [Varen op de Oost](#): lesmateriaal over de V.O.C. ten behoeve van het onderwijs op Schouwen-Duiveland en Sint Philipsland.

Auteur: F. van der Doe

Omschrijving: Het lesmateriaal werd samengesteld in het kader van het Zeeuws VOC-festival

Titel: [Naar de Oost!](#): Een bordspel over Zeeland en de oprichting van de VOC

Auteur: Gemeente Middelburg en Vlissingen, Stichting Cultureel Erfgoed Zeeland (SCEZ) en Zeeuws maritiem muZEEum

VOC op het internet

www.zeeuwsarchief.nl

In het snelkeuzemenu op de homepage kunt u direct naar de link 'VOC Zeeland'. Bij het Zeeuws Archief wordt tevens de Zeelandia Illustrata bewaard. Deze verzameling bevat authentiek beeldmateriaal van het Koninklijk Zeeuws Genootschap der Wetenschappen (KZGW).

www.nationaalarchief.nl

De archieven van de VOC berusten in het Nationaal Archief.

www.geheugenvannederland.nl

Het Geheugen van Nederland is een grote digitale verzameling van illustraties, foto's, teksten, films en audiofragmenten, afkomstig van tal van Nederlandse culturele instellingen.

<http://www.voc-kenniscentrum.nl/adressen.html>

Website beheerd door het Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde.